Danıştay 7. Daire Başkanlığı (Danıştay Kararı)

05.02.2022 Tarihli 31741 Sayılı Resmi Gazete / Danıştay 7. Daire Başkanlığından (Danıştay Kararı Esas No : 2021/4567 - Karar No: 2021/5015)

05.02.2022 Tarihli 31741 Sayılı Resmi Gazete

DANIŞTAY KARARI

Danıştay Yedinci Daire Başkanlığından:

Bunlar No: 2021/4567

Karar No: 2021/5015

KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN : Danıştay Başsavcılığı

DAVACI : Nelis Group Limited Şirketi

VEKİLİ : Av. Şerif ACAR İMER - (16215-12488-12092) UETS

DAVALI: Ticaret Bakanlığı adına Kapıkule Gümrük Müdürlüğü-EDİRNE

VEKİLİ : Av. İlkay ÇABUK - Aynı adreste

İSTEMİN KONUSU : Edirne Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 28/10/2020 tarih ve E:2020/421 K:2020/736 sayılı kararının kanun yararına temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ

Dava konusu istem: Davacı adına 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilen YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyanın serbest bölgeye giriş yapmadığı ve TIR karnesinin usulsüz şekilde kapatıldığının tespit edildiğinden bahisle alman ek tahakkuk kararma vaki itirazın zımnen reddine dair işlemin 5.014,00 TL tutarındaki ilave gümrük vergisine ilişkin kısmının iptali istemiyle dava açılmıştır.

Kanun yararına temyiz edilen kararın özeti: Edirne Vergi Mahkemesi Hakimliği, davalı idarenin usule İlişkin iddialarının yerinde görülmediği, yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı

veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergilerinde zamanaşımı süresinin vergi tahakkukunun kesinleştiği tarihten itibaren üç yıl olduğu, ancak gümrük yükümlülüğünü doğuran olayla ilgili dava açılması halinde zamanaşımı süresinin duracağı, gümrük vergilerini doğuran olayın Türk Ceza Kanunu'na göre ceza uygulanmasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve suçun zamanaşımının daha uzun olması halinde Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı sürelerinin uygulanacağı, gümrük vergileri ile bu vergiler üzerinden kesilen para cezalarının noksan ödenmesi veya hiç ödenmemesi sonucunu doğuran eylemin aynı zamanda suç oluşturması ve bu suçun tabi olduğu dava ve ceza zamanaşımı süresinin daha uzun olması hallerinde Türk Ceza Kanunu'ndaki daha uzun olan zamanaşımı süresinin uygulanması mümkün olmakla birlikte, bir eylemin suç oluşturduğunun açılacak ceza davası sonucunda verilen kararla kesinlik kazanabileceğinden anılan sürelerden yararlanılarak ek vergi tahakkuku yapılabilmesi ya da para cezası kesilebilmesinin öncelikle, bu konuda açılmış bir ceza davasının sonucuna bağlı bulunduğu, dava dosyasının incelenmesinden; YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyayı taşıyan PB0599MP/PB6224EH plakalı aracın Kapıkule Gümrük Müdürlüğünde 02/01/2016 tarihinde işlem görerek, İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk, edildiği, İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü tarafından yapılan araştırma neticesinde söz konusu aracın serbest bölgeye giriş yapmadığı ve TIR karnesi muhteviyatı eşyanın alıcı firma stok hareketlerinde yer almadığı tespit edilerek,davalı idareye bildirildiği, söz konusu eşyaya ilişkin olarak düzenlenen ek tahakkuk kararının davacı şirkete 11/02/2020 tarihinde tebliği üzerine yapılan itirazın süresinde cevap verilmeyerek zımnen reddine dair Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü işleminin 5.014,00 TL tutarındaki ilave gümrük vergisine ilişkin kısmının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı, UYAP üzerinden yapılan incelemede, dava konusu olaya ilişkin olarak ilgililer hakkında 11/12/2019 tarih ve 2019/58536 sayılı iddianamenin düzenlendiği ve zamanaşımı süresinin dolmasından sonra 18/12/2019 tarihinde İstanbul Anadolu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2019/505 esas sayılı dosyasında dava açıldığının görüldüğü, uyuşmazlıkta TIR karnesi muhteviyatı eşyanın 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek,İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilmekle zamanaşımı hükümleri gereğince tescil tarihinden itibaren 3 yıl içinde yükümlüsü adına tahakkuk ettirilip, tebliğ edilmemiş, olan ve bu süre içerisinde de aynı fiil sebebiyle işlemeye başlayan zamanaşımını durduracak bir ceza davası da açılmayan ek tahakkukun zamanaşımına uğramış olduğunun kabulüyle, dava-konusu yapılan ek tahakkuk kararında ve buna ilişkin itirazın reddine dair kararda hukuka uygunluk bulunmadığından iptaline kesin olarak karar vermiştir.dava-konusu yapılan ek tahakkuk kararında ve buna ilişkin itirazın

reddine dair kararda hukuka uygunluk bulunmadığından iptaline kesin olarak karar vermiştir.dava-konusu yapılan ek tahakkuk kararında ve buna ilişkin itirazın reddine dair kararda hukuka uygunluk bulunmadığından iptaline kesin olarak karar vermiştir.
Danıştay Başsavcılığı tarafından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, mahkeme kararının kanun yararına bozulması istenilmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI ABDULKADİR ATALIK'IN DÜŞÜNCESİ: Davacı şirket adına 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilen YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyanın serbest bölge işlem fişi kayıt listesinde kayıtlı olmaması, İstanbul Endüstri ve Ticaret Serbest Bölge Müdürlüğünün firma stok hareketleri kayıtlan arasında yer almaması ve eşyayı taşıyan aracın kapı giriş kaydı olmadığının 14/11/2019 tarihli tutanak ile tespit edilmesi nedeniyle fiilen serbest bölgede bulunmayan eşyanın TIR karnesinin usulüne uygun biçimde sonlandırılmadığı ileri sürülerek ek olarak tahakkuk ettirilen vergilerin kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine işlemin ek gümrük vergisine ilişkin kısmına karşı açılan davada işlemin davaya konu yapılan kısmım iptal eden Edirne Vergi Mahkemesinin 28/10/2020 gün ve E:2020/421, K:2020/736 sayılı kararının kanun yararına bozulması istemiyle Danıştay Başsavcılığım bilgilendiren dilekçe üzerine konu incelendi:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesinde, niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu İfade eden kararların kanun yararına temyiz olunabileceği düzenlenmiştir.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 5911 sayılı Kanunla değişik 181. maddesinin 1. fıkrasında; gümrük yükümlülüğünün ithalat vergisine tabi eşyanın serbest dolaşma girmesiyle doğacağı; 2. fıkrasında, gümrük yükümlülüğünün, söz konusu gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlayacağı, aynı Kanunun 197. maddesinin 2. fıkrasında, yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1. fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilmeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligatın, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılacağı; şu kadar ki; gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılmasının zamanaşımını durduracağı; Yasa hükmünün 4. fıkrasında da, gümrük vergileri alacaklarının, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile İlişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaybıyla, bu alacakların Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza, zamanaşımı süreleri içinde kovuşturulup tahsil edileceği kurala

bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, doğduğu tarihten itibaren üç yıl içerisinde tebliğ edilmeyen gümrük vergileri zaman aşımına uğrar. Ancak, gümrük vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve bu fiil nedeniyle zamanaşımı daha uzun bulunan ceza davası açılmış olması halinde, bu alacakların, Türk Ceza Kanunundaki dava ve zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilmesi mümkündür- Bu sebepten olarak, vergiyi doğuran olay nedeniyle ilgililer hakkında açılmış bir ceza davasının bulunup bulunmadığı, açılmışsa davanın sonucu araştırılarak ulaşılacak sonuca göre karar verilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Vergi Mahkemesince, ek olarak tahakkuk ettirilen gümrük vergisinin doğmasına neden olan fillerle ilgili olarak ilgililer hakkında, zamanaşımı süresinin dolmasından sonra, 11/12/2019 tarihinde düzenlenen iddianame üzerine 18/12/2019 tarihinde İstanbul Anadolu Birinci Ağır Ceza mahkemesinin "2019/505'' esasına kayıtlı dosyası ile dava açıldığından, ek tahakkukun zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle davanın kabulüne hükmedilmiş ise de; 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinin 5911 sayılı Kanunla değişik 4. fıkrasında gümrük vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması durumunda, verginin bu süreye tabi olduğu zamanaşımı süresi içinde tahsil edileceği düzenlenmiş olup Kanun maddesinde, ceza davasının açılması, herhangi bir süre ile sınırlandırılmamıştır. Dolayısıyla, verginin tebliği için öngörülen üç yıllık süre dolduktan sonra dahi olsa fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması, gümrük vergisi alacağı hakkında suçun tabi olduğu zamanaşımı süresinin uygulanmasını olanaklı kılacaktır.

Olayda, davacı şirket adına tescilli eşya nedeniyle tahakkuk ettirilen vergiye ilişkin tebligat gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten üç yıllık süre geçirildikten sonra yapılmış olmakla birlikte, davacı şirket yetkilileri hakkında ceza davası açıldığı anlaşıldığından, ek olarak tahakkuk ettirilen ilave gümrük vergisinin kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddi yolunda kurutan işleme karşı açılan davada karar verilebilmesi için, İstanbul Anadolu Birinci Ağır Ceza Mahkemesinin E:2019/505 sayılı dosyası ile açılan ceza davasının ek olarak tahakkuk ettirilen ilave gümrük vergisi ile ilgisinin araştırılması ve ilgili bulunması halinde, ceza davasının sonucunun beklenilmesi suretiyle karar verilmesi gerekirken, vazıh gerekçeyle verilen karar hukuka uygun düşmemiştir,

Açıklanan nedenlerle Edirne Vergi Mahkemesinin 28/10/2020 gün ve E:2020./421, K:2020/736 sayılı kararının 2577 sayılı Yasanın 51. maddesi uyarınca yürürlükteki hukuka aykırı sonucu ifade ettiğinden, kanun yaranca bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ÖMER BATUR'UN DÜŞÜNCESİ Dava konusu ek tahakkukun ceza uygulamasını gerektiren bir fiil olması ve ilgili kişiler hakkında ceza davası açıldığının tespit edilmesi nedeniyle, 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinin 4. fıkrası hükmü uyarınca, ek tahakkuk kararına konu ilave gümrük vergisinin, Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilmesi gerekmektedir, Bu nedenle, Vergi Mahkemesi Hakimliğince üç yıllık zamanaşımı süresi dikkate alınarak dava konusu ek tahakkuk kararının zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle verilen davanın kabulüne yönelik kararın, kanun yararına bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Yedinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE

MADDİ OLAY:

Davacı adına 02/01/2016 tarihinde tescil edilerek İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne sevk edilen YX79067318 sayılı TIR karnesi muhteviyatı eşyanın serbest bölge işlem fişi kayıt listesinde kayıtlı olmaması, serbest bölge müdürlüğünün firma stok hareketleri kayıtlan arasında yer almaması ve eşyayı taşıyan aracın kapı giriş kaydının olmadığının 14/11/2019 tarihli tutanak ile tespit edilmesi nedeniyle fiilen serbest bölgede bulunmayan eşyaya ait TIR karnesinin usulüne uygun biçimde sonlandırılmadığı tespit edilerek yapılan ek tahakkukun kaldırılması istemine yönelik başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin 5.014,00 TL tutarındaki ilave gümrük vergisine İlişkin kısmına karşı açılan davada; işlemin davaya konu yapılan kısmının iptaline dair 28/10/2020 tarih ve E:2020/421, K:2020/736 sayılı kararın,2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

4458 sayılı Gümrük Kanununun 181. maddesinin 5911 sayılı Kanunla değişik 1. fıkrasının (a) bendinde, ithalatta gümrük yükümlülüğünün, ithalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlayacağı belirtilmiş; aynı Kanunun 197. maddesinin 1. fıkrasında, gümrük vergilerinin tahakkukundan hemen sonra yükümlüye tebliğ edileceği, 2. fıkrasında, yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1. fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligatın gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılacağı, şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılmasının zaman aşımını durduracağı, 5911 sayılı Kanunla değişik 4. fıkrasında da, gümrük vergileri alacaklarının, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zaman aşımı daha uzun olan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olmak kaybıyla, bu alacakların Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edileceği kuralına yer verilmiştir.

2577 sayılı Kanun'un 51 maddesinde ise, idare ve vergi mahkemeleri ite bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum özerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde, kararın kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bu hükümlere göre, doğduğu tarihten itibaren öç yıl içerisinde tebliğ edilemeyen gümrük vergileri zamanaşımına uğrar. Ancak, gümrük vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve zamanaşımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması halinde, bu alacakların, Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilmesi mümkündür. Bunun için, vergiyi doğuran olay nedeniyle ilgililer hakkında açılmış bir ceza davasının bulunup bulunmadığının araştırılarak ulaşılacak sonuca göre karar verilmesi zorunlu bulunmaktadır.

Davada. Mahkemece, 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinin 4. fıkrasından da söz edilmesine karşın, 2. fıkrası hükmünden hareketle, tahakkuk zamanaşımı süresi içerisinde zamanaşımını

durduracak ceza davası açılmadığından, vergilerin zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle hüküm kurulmuştur. Oysa, maddenin 2. fıkrasından ayrı bir durumu düzenleyen 4. fıkrasının 5911 sayılı Kanunla değişik şeklinde gümrük vergileri alacaklarının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması durumunda, tahakkukun bu süreye tabi olduğu zamanaşımı süresi içerisinde yapılmasından bahsedilmiş olup, suçun tabi olduğu zamanaşımının uygulanabilmesi için Kanun maddesinde, ceza davasının açılması herhangi bir süreyle sınırlandırılmış değildir. Dolayısıyla, vergilerin tebliği için öngörülen üç yıllık sürenin geçirilmesinden sonra da olsa bu fiil nedeniyle ceza davası açılmış olması, gümrük vergileri alacakları hakkında suçun tabi olduğu zamanaşımı süresinin uygulanmasını olanaklı kılacaktır.

Olayda da, davacı adına tescilli TIR karnesi muhteviyatı eşya nedeniyle ek olarak tahakkuk ettirilen vergilere ilişkin tebligat, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıllık süre geçirildikten sonra yapılmış olmakla birlikte; dava konusu olaya ilişkin olarak ilgililer hakkında 11/12/2019 tarih ve 2019/58536 sayılı iddianamenin düzenlendiği ve 18/12/2019 tarihinde İstanbul Anadolu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2019/505 esas sayılı dosyasında dava açıldığı saptanmıştır. İhtilaf konusu ilave gümrük vergisi alacağının ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olduğu ve ceza davasının da açıldığı tespit edildiğinden, söz konusu alacak için Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı süresi göz önüne alınmak suretiyle karar verilmesi gerekirken, yukarıda yer verilen gerekçe ite işlemi iptal eden mahkeme kararında hukuka uygunluk görülmemiştir

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin kabulüne;

2. Edirne Vergi Mahkemesi Hakimliğinin 28/10/2020 tarih ve E2020/421, K:2020/736 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün sonuçlarına etkili olmamak üzere KANUN YARARINA BOZULMASINA,

3. Kararın birer örneğinin taraflara ve Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve bu kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 18/11/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız